

kra in vse pijano, je kupčija gotova. Marsikteri se drugi dan kesá, ko vidi, de so ga osleparili — pa je že prepôzno! Včasih je bil mož beseda, zdej pa je večidel le vino mož! Včasih je peljal kmet žito v mesto na prodaj in kar je skupil, je prinesel trezen domú; zdej jih je dosti taci, ki polovico tega, kar so skupili, koj v kerčmah po poti pusté. Ali ni taka?

Še več družih vzrokov pijančevanja bi zamogli povedati, pa se ne bomo pri njih delj mudili, ampak brez ovinkov nar poglobitniši vzrok te gerde pregrehe imenovali, in ta je: preveliko število gostivnic ali oštarij.

Kerčme ali gostivnice morajo biti, zató kér so potrebne ne le popotnikom, ampak tudi takim ljudém, ki domá nimajo potrebne postrežbe. Tudi med kerčmarji in kerčmaricami jih je veliko poštenih, pobožnih, častí vrednih, ki bodo naše besede poterdili in nas hvalili, de, ko se malopridnim beznícam zoperstavljamo, se za poštene gostivnice poganjamo.

Zató si tudi za prid domovine skerbne deželske gosposke prizadevajo, število gostivnic pomanjšati, kér spoznajo, de preveliko število gostivnic je le v škodo deželi. Pa to se ne da z enim mahlejem odpraviti; počasi se bo pa že storilo.

De je pa veliko veliko preveč gostivnic, to sleherni vé, kterimu so naši kraji le nekoliko znani. Če pride semtertje na 82 ljudi ena gostivnica, ali ni to veliko preveč, če zraven tega še pomislimo, de mali otroci, stare babice in tudi marsikteri odraseni možki in ženske ne hodijo v kerčme. Če ima vás z 9 hišami 3 kerčme, ali ni to od sile? — Kamor se v taci vaséh gospodar gane, naj gré na polje ali v cerkev; kamor se hlapec podá, naj pelje konje v kovačnico ali naj jih žéne na vodo — povsod jima vinski kazač spod strehe pred nosam bengljá: kufrast kerčmar, perlizljiva natákarca (kelnerca) ali pa debela kerčmarica z belim per tam na pragu stoji, de jo lahko vsak že od deleč vidi. (Dalje sledí.)

Novica kmetovavcam.

Máčko v žaklji kupiti,
Je včasí dobro teržiti.

Zató kér je korún pretečeno jesen povsod več ali menj pognjil, ga je neki kmetovavec blizo Postojne celo njivo v nemar pustil, po kteri je le gnoja raztrosil. Pred nekimi tedni je v zemlji pušeni krompir prodal, in sicer za 5 gold. srebra, misleč, de ga je dobro spečal, kér je menil, de je v zemlji že davnej vés krompir sognjil. — Unidan ukaže kupec gnoj na njivi skupej pograbití in krompir izkopati, pa čudo prečudo! — 3 polne vozé, okoli 45 centov lepiga in zdraviga krompirja nakoplje, ki mu nar manj 130 gold. dobička kaže; kér se zdaj krompir v Terstu cent po 3 gold. lahko spečati da. — Iz tega se vidi, de ni krompir v zemlji od pretečene jeseni nič več gnjil. (Illirisches Blatt.)

Tiskavnica za zelje in répo.

Koristna tiskavnica (preša), ki je bila v 47. listu 1846 od gosp. Žirkoviga priporočena in v podobi pokazana, je v Gomilskih stranéh začéla teško kamnje iz zeljnih in répnih kadí odpravljati. Jožef Šram iz Gomilske (Gomilsko) na Štajarskim jih naréja práv dober kup. *) Gotovo bo mojstru vsaka keršenca hvalo védila, ki se je dozdej pri kadéh pretegovala.

— o —

*) Radi bi kup te tiskavnice zvedili, in práv ljubo bi nam bilo, ko bi nam mojster Šram majhno podobo (Modell) pohvaljene tiskavnice poslati hotel. Vredništvo.

Iz dvéh pisem gosp. Andreja Skôpca, misijonarja v Ameriki.

Gosp. Andrej Skôpec so iz svojiga sedanjiga misijonskiga mesta dvéma svojih tukajšnjih prijatlov pisma od 11. Grudna pretečeniga leta poslali, iz kterih bravam Novic sledéče damo:

„Znano vam je, de sim 1. Maliga serpana leta 1845 v Terstu na barko šel, in 21. Kimovca v Novim Jorku na suho stopil, po tém ko sim bil 81 dni na morji. Od ondod sim šel 30. Kimovca zjutrej naprej nar pred z parobrodam, potém pa po železnici, in sim bil ob eni popoldne v Filadelfíi, ki je po velikosti drugo, po lepôti pa prvo mesto (séverne) Amerike. Namenjen sim bil, drugi dan dalje iti v Pitsburg; kér sim pa hôtel per P. P. Ligorijanarjih prenočiti, me P. Gutenhof, ki je tudi Avstriján, peljá k prečastit. škofu Patriciju Kenriku; in tú so mi pergovarjali, za nekaj časa v Filadelfíi ostati, kar sim pervolil. Drugi dan 1. Kozoperska mi je zročena cerkev presv. Trojice, ki je bila tisti čas ravno brez duhovniga, z lepim prostornim stanovanjem vred. Tukej sim duhovno službo z božjo pomočjo do 12. Veliciga serpana leta 1846 oskerboval. Moji farmani so bili iz vsih nemških dežel in iz rojenih Amerikanov vkup zneseni; dosti veseliga sim per njih vžil, de ločitev ni bila lahka; pa so bile tudi mnoge zopernosti zraven.“

„Mesca Veliciga travna sim bil v Baltimoru ob času deželniiga cerkvéniga zbora, kjer sim vse severno-amerikanske škofo vidil. — 1. dan Veliciga serpana mi dajo prečast. škof O Konor iz Pitsburga vediti, de naj do njih pridem, kér me za néko nemško sosésko zlo potrebujejo. Nisim si upal se dalje muditi, kér sim ravno zatega voljo v Ameriko prišel; in tedej sim jim na znanje dal, de pridem. — 12. Veliciga serpana zvečer sim se vzdignil po železnici na Baltimore, in od tod nekaj po železnici, nekaj z navadno pošto, na zadnje z parobrodam pridem 14. tistiga zvečer v Pitsburg, kjer so me prečast. škof v svojo hišo vzeli. — 19. Veliciga serpana zjutrej s pošto naprej grem, drugi dan zvečer pridem peš do prvih svojih novih farmanov, 21. dan tistiga mesca pa sim bil na svojim misijonskim mestu.“

„Ta misijon ima tri veči soséske z lesenimi cerkvami, kterih ena je pa še le na pol izdelana. Dva veči kraja sta Klarijon in Šipenvile, v kterih je le malo katoljčanov. Cerkve imajo clo slabo perpravo za božjo službo, takó de mi práv v dobro pride, kar sim seboj pernesel; marsikaj bi se še potrebovalo, ko bi se dalo lahko napraviti; pa sej še za mašnika nikjer ni lastniga stanovanja. Do zdaj vsako nedeljo per drugi treh večih sosésk duhovno opravilo imam, in otroški nauk po malim začenjám. Pot storim večidel na konji, ki mi ga ljudjé dajó; kér so soséske od štirih do osmih ur narazin. Ljudjé mi postrežejo, kar vidijo de mi je ljubo; zdrav sim zmirej.“

„Kónec Kimovca sim bil v Pitsburgu, kjer je bil škofijski zbor obhajan, in nova lepa in velika cerkev, gotiško zidana, posvečena. — Pozneje mi je bilo od tod povedano, de so gosp. Mozetič iz Gorice konec Kozoperska prišli. — Od gosp. Pirca imam zadnje pismo od 10. Kozoperska; povedó mi, de se vsi naši rojaki v Mišiganu dobro počutijo; le P. Ivo Levic so se iz Noviga Jorka zavoljo svoje bolehnosti v Evropo vernili; *) gosp. Pirc mi tudi obljubijo, de me bodo enkrat obiskali, ako jim spolnim, kar od mene hočejo. — Gosp. Baraga so bili Veliciga travna in Kimovca v Detroitu, kjer dajo svoje indijanske bukve spet natisniti.“

„Kar sim Pensilvanskiga prehodil, sim vidil le griče in globíne, brez skalnatih hribov; obrašeno je vse z

*) Gosp. P. Ivo Levic so že od Listopada v Ljubljani.